

19.9.2024

OZNÁMENIE POSLANCOM

Vec: Petícia č. 0240/2024, ktorú predkladá Daniel Sánchez, španielsky štátny príslušník v mene združenia „Association Acción Felina Gestores de colonias de San Bartolomé de Tirajana“, o zachovaní prírodnej rezervácie Dunas de Maspalomas na ostrove Gran Canaria, Španielsko

1. Zhrnutie obsahu petície

Predkladateľ petície upozorňuje na závažné environmentálne obavy týkajúce sa masívneho úniku fekálnych vôd do prírodnej rezervácie Dunas de Maspalomas, najmä do lagúny Charca de Maspalomas na ostrove Gran Canaria. Predkladateľ petície zdôrazňuje, že to má škodlivý vplyv na biodiverzitu v príslušnej oblasti, čo vedie k eutrofizácii lagúny. Napriek snahám o zvýšenie informovanosti predložením fotografických dôkazov a medializáciou vyjadruje frustráciu z nedostatku konkrétnych opatrení zo strany orgánov. Predkladateľ petície poukazuje na neúspech predošlého projektu „Oáza“, ktorý bol zameraný na riešenie znečistenia vody pred takmer 30 rokmi, a zdôrazňuje pretrvávajúce problémy so systémom čistenia vôd. Predkladateľ petície má podozrenie, že úrady môžu tento incident bagatelizovať, aby ochránili hospodárske záujmy spojené s cestovným ruchom, najmä pokiaľ ide o blízke hotely a širšie odvetvie cestovného ruchu. Okrem toho vyjadruje znepokojenie nad novým projektom zábavného parku, ktorého výstavba sa plánuje v rezervácii a ktorý je financovaný z európskych fondov. Predkladateľ petície síce chváli, že ide o zlepšenie, ktoré má zvrátiť zhoršovanie stavu životného prostredia, ale obáva sa, že môže slúžiť len ako výkladná skriňa, zatiaľ čo významné vplyvy na životné prostredie budú pretrvávať bez primeraných opatrení.

2. Prípustnosť

Petícia bola uznaná ako prípustná 4. júna 2024. Európsky parlament požiadal Komisiu o poskytnutie informácií podľa článku 227 ods. 5 (nový článok 233 ods. 5).

3. Odpoveď Komisie doručená 19. septembra 2024

Zistenia Komisie

Smernicou o čistení komunálnych odpadových vôd 91/271/EHS¹ sa riadi zber, úpravu a vypúšťanie komunálnych odpadových vôd a niektorých priemyselných odpadových vôd. V tejto smernici sa od členských štátov konkrétne vyžaduje zabezpečiť, aby sa komunálne odpadové vody pochádzajúce z mestských sídiel (veľkomiest, miest, obcí), ktoré sa v smernici nazývajú „aglomerácie“², zbierali a primerane čistili s cieľom chrániť životné prostredie pred ich nepriaznivými účinkami.

Oblasti „Dunas de Maspalomas“ a „Laguna de Maspalomas“, na ktoré sa predkladateľ petície odvoláva, ležia na juhu ostrova Gran Canaria.

Podľa informácií, ktoré poskytli španielske orgány, a ktoré posúdila Komisia v rámci poslednej dostupnej správy o vykonávaní³, v blízkosti týchto oblastí sa nachádzajú dve aglomerácie, konkrétne „El Tablero“ a „Playa del Inglés“, s približne 58 000, resp. 54 000 obyvateľmi.

Na základe spomínanej správy bolo zistené, že obe aglomerácie splňajú svoje povinnosti týkajúce sa zberu a čistenia, pričom do oceánu vypúšťajú vyčistené odpadové vody, a preto nie sú zdrojom znečistenia, na ktorý sa odvoláva predkladateľ petície.

Zdrojom fekálneho znečistenia môžu teda byť menšie urbanizované oblasti, dediny, alebo samostatne stojace domy.

V zmysle smernice o čistení komunálnych odpadových vôd musia členské štáty oznamovať iba mestské aglomerácie s populáciou nad 2 000 obyvateľov, preto Komisia nemá ako zistiť špecifický prípad možného znečistenia z menších zdrojov, ako bolo spomenuté vyššie, ktorých povinnosti stanovené touto smernicou by boli tiež veľmi obmedzené.

Existuje predbežná politická dohoda o potrebe revízie smernice o čistení komunálnych odpadových vôd⁴. Súčasťou revízie sú požiadavky týkajúce sa zberu a čistenia mestských odpadových vôd v aglomeráciách s počtom minimálne 1 000 obyvateľov. V súčasnosti sa do konca roka 2024 očakáva prijatie nového znenia, publikácie v Úradnom vestníku Európskej únie, ktorá nadobudne účinnosť revidovanej smernice začiatkom roka 2025.

V spomínanej oblasti sa nachádza niekoľko lokalít sústavy Natura 2000, chránených smernicou o biotopoch⁵: „Dunas de Maspalomas“⁶, „Sebadales de Playa del Inglés“⁷ a „Franja marina de Mogán“⁸.

¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX:31991L0271>

² Článok 2 ods. 4 smernice o čistení komunálnych odpadových vôd: „„aglomerácia“ je oblasť, v ktorej sa osídlenie alebo hospodárska činnosť natoľko koncentrujú, že je opodstatnené odvádzať z nich komunálne odpadové vody do čističky komunálnych odpadových vôd alebo na miesto ich konečného vypúšťania“.

³ <https://tableau-public.discomap.eea.europa.eu/views/Agglomerations/Menu>

⁴ <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-7108-2024-INIT/en/pdf>

⁵ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A31992L0043>

⁶ Kód lokality: ES7010007.

⁷ Kód lokality: ES7010056.

⁸ Kód lokality: ES7010017.

Podľa článku 6 ods. 2 smernice o biotopoch⁹ musia príslušné orgány členských štátov prijať nevyhnutné opatrenia v lokalitách sústavy Natura 2000, aby sa predišlo poškodzovaniu prirodzených biotopov a biotopov druhov, ako aj významnému rušeniu druhov, pre ktoré boli príslušné územia označené za chránené, vrátane škôd z vypúšťania fekálií.

Okrem toho sa v článku 6 ods. 3 smernice o biotopoch vyžaduje, aby akýkoľvek projekt, ako napríklad zábavný park, ktorý priamo nesúvisí so správou lokality sústavy Natura 2000 alebo pre ňu nie je potrebný, ale môže pravdepodobne významne ovplyvniť túto lokalitu, či už samostatne, alebo v spojení s inými plánmi alebo projektmi, podliehal primeranému posúdeniu vplyvu na danú lokalitu z hľadiska cieľov ochrany lokality. Príslušné vnútroštátne orgány schvália plán alebo projekt iba vtedy, keď sa presvedčia, že nebude mať negatívny vplyv na integritu danej lokality¹⁰.

V neposlednom rade musia členské štáty zabezpečiť aj to, aby sa v rámci lokalít sústavy Natura 2000 i mimo nich dodržiaval režim ochrany druhov stanovený v smernici o biotopoch a v smernici o vtáctve¹¹.

Záver

Hlavnú zodpovednosť za zabezpečenie súladu s pravidlami EÚ týkajúcimi sa kvality vody nesú jednotlivé členské štáty. Komisia sústreďuje svoje právomoci v oblasti presadzovania skôr na oblasti, v ktorých bolo preukázané systematické porušovanie práva EÚ, ako na jednotlivé prípady nesprávneho uplatňovania. Tento prístup bol stanovený v oznámení Komisie C(2016) 8600 – *Právo EÚ: Lepšie výsledky pomocou lepšieho uplatňovania práva*¹² najnovšie v oznámení Komisie COM(2022) 518 – *Presadzovanie práva EÚ pre Európu, ktorá prináša výsledky*¹³.

Obavy vyjadrené v tejto petícii by mali byť predmetom diskusie s miestnymi/ regionálnymi orgánmi a/alebo španielskym ministerstvom pre ekologickú transformáciu, a v prípade potreby aj s náležitými vnútroštátnymi súdmi.

---

⁹ Smernica Rady 92/43/EHS z 21. mája 1992 o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín. Ú. v. ES L 206, 22. 7. 1992, s. 7 – 50.

¹⁰ Bez toho, aby bol dotknutý článok 6 ods. 4 smernice o biotopoch.

¹¹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/147/ES z 30. novembra 2009 o ochrane voľne žijúceho vtáctva. Ú. v. EÚ L 20, 26.1.2010, s. 7 – 25.

¹² https://commission.europa.eu/publications/communication-commission-eu-law-better-results-through-better-application_sk

¹³ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52022DC0518&from=EN>